

Exkurze do jihočeské části moldanubika. Čs. společnost pro mineralogii a geologii při ČSAV, odborná skupina Krystallikum. Přírodovědecká fakulta Karlovy university, Praha 1977. 26 stran.

Exkurzní průvodce obsahuje tři práce. V první (str. 2—4), zabývájí se E. Fedinuková a M. Suk interpretací vzniku tábořské granátové skály, jako stromatitcko-mermatitického migmatitu, složeného z převládajících tmavších biotitických partií substrátu a nápadných světlých partií metatektu, který obsahuje v základní granitické tkáni porfyroblasty almandin. [Metatektová partie „granátové“ skály je příkladem vzniku migmatitu rekrystalizací „in situ“]. Práce je doplněna geologickou mapkou okolí tábořské granátové skály a 3 a 3 chemickými analýzami metatektu a substrátu migmatitu.

Druhá práce (str. 5—14), jejímž autorem je F. Fedinuk, se zabývá bechyňskou „ortoruliou“, jak známo, horninu označované v Českém masivu jako ortoruly představují geneticky pestrou nehomogenní skupinu. Jen část jsou opravdové ortoruly, tj. metamorfovaná kyselá eruptiva plutonického nebo vulkanického původu. Pro jiné je však předpokládán původ ze sedimentů, kyselých pyroklastik s přechodem do tuřitů a v hojně míře též vznik migmatitizačními pochody. Jak s autor dokládá nebyly pro bechyňskou „ortorulu“, tvořící součást pestře série moldanubika, potvrzeny žádné znaky příznačné pro metamorfovanou kyselou vyvěštinu, nýbrž naopak, terénní i laboratorní výsledky nasvědčují tomu, že toto těleso vzniklo ultrametamorfním procesem z paranelového komplexu. Autor popisuje geologickou pozici tělesa a jeho petrografi [4 základní horninové odrůdy, vyvíjející se postupně a plynně z migmatitických ruli: metatektický ortogneisoid, diatektický ortogneisoid, mobilizátový leukogranit a v nepřatné míře též „aplitická“ ortorulia]. Zajímavý je zde předpoklad existence hliněného „bechyňského“ zlomu, čemuž nasvědčují četné výskyt eklogitických a serpenitových těles, budin skarnových ultrabazalk, amfibolitů, granátických kvarcitů apod. v blízkosti hlavního tělesa. Závěrem autor popisuje tři exkurzní lokality reprezentující tři hlavní postupy se zvyšující inhomogenitě bechyňského ortogneisoidu. Práce je doplněna geologickou mapkou bechyňské „ortoruly“, diagramem kvantitativních poměrů modálního složení křemen: suma živců: suma matitů v hlavních typech bechyňského tělesa i hornin jeho pláště a průměrem chemických analýz bechyňských ortogneisoidů do grafu podle Moine-La Roche [1968].

Závěrečná práce (str. 15—26), jejímž autorem je B. Hejtmán, je věnována prachatickému granitovému tělesu a jeho okolí. Autor popisuje nejdříve přehledně geologicko-petrografické poměry hlavních částí tělesa a pak podrobněji charakteristické horniny na 6 hlavních lokalitách. K textu je připojena geologická mapa prachatického granitového tělesa a chemické analýzy většiny popisovaných hornin.

Vysoká odborná úroveň, dokonalé mapky, dobrý tisk po jedné straně neobvykle kvalitního papíru (dovolující připadné další poznámky v terenu) jsou hlavními přednostmi této zajímavé publikace.

Stanislav Chábbera

Acta sci. nat. Mus. Bohem. merid. České Budějovice, 17: 48, 1977.

Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
Přírodní vědy

<i>Acta sci. nat. Mus. Bohem. merid. České Budějovice</i>	17	49—66	1977
---	----	-------	------

Příspěvek ke květeně okolí Kaplice

Beitrag zur Flora der Umgebung der Stadt Kaplice (Südböhmen)

Alena ALBRECHTOVÁ — Vladimír SKALICKÝ

Krajské státní památkové péče a ochrany přírody, České Budějovice
Katedra botaniky přírodovědecké fakulty Karlovy university, Praha

Úvod

Tento příspěvek vznikl na základě výzkumu v letech 1973—1974, kdy se v Kaplici konaly terénní práce z botaniky posluchačů PFF UK. Výjimečně obsahuje i některé údaje starší nebo ověřené údaje jiných botaniků (prom. biol. R. Hilberové-Podlahové, CSC, Ing. Dr. F. Pišty a prom. biol. S. Kučery), kteří jsou však vždy jako nálezi uvedeni u jednotlivých lokalit. Do jisté míry navazuje na studie Skalických, Houfky et Knižetová [1973 ms.], a Jarošová (1971 ms.) [dnes Albrechtová, spoluautorka článku], nikoli však tím, že by se týkala shodného území, ale že dváby k rozšíření druhů v této naší práci připojujeme jen tam, kde jsme získáním dalších poznatků prohloubili, upřesnili nebo i změnilí své názory.

Rozsah území je patrný ze seznamu lokalit. Podle schváleného regionálně-fytogeografického členění ČSR pro květenu ČSR, který vypracovala roku 1976 Fytogeografická komise Čs. botanické společnosti, patří celé zkoumané území do jediného fytogeografického okresu Šumavsko-novobrádské podhůří, který je okremem fytogeografické oblasti Mezolýtika [tj. oblasti odpovídající vegetaci a flóře temperátního vegetačního pásma v dosahu oceantiv 1—2]. Tento fytogeografický okres je dále členěn na řadu podokresů, z nichž do studovaného území zasahují dva, a to fytogeografický podokres Kaňon Malse (pouze v území od Kaplice na sever) a fytogeografický podokres Kaplické mezhůří, který má těžiště na parovinné a zaujímá veskerý další prostor studovaného území. V práci SHK jsou podány již charakteristiky.

Seznam lokalit

Lokality jsou řazeny od severu k jihu a od západu k východu taktor: Chodeč — Kozákv mlyn k jihu až po ústí Černé; Střtež — Poluska — Zdářský potok — Kaplice; Michnice — Skoronice — Jaroměř — Malonty.

Úvadení lokalit a topografických jmen je podle Základní vodohospodářské mapy ČSSR v měřítku 1:50 000, list 32—24 Trhové Sviny.

1. Chodeč: v obci.
2. Chodeč: Okraj lesa 200 m sv. obce.
3. Chodeč: u rybníka 250 m VJV obce.
4. Chodeč: les na pravém břehu Zvíkovského potoka mezi silnicí Dlouhá—Velešín a ústím do Malse.
5. Chodeč: a) srůzka sv. ústí Zvíkovského potoka do Malse IV Kozáková mlyna, b) u Zvíkovského potoka těsně před ústím do Malse.
6. Dlouhá: a) na levém břehu Malse 500 m j. Kozáková mlyna s obce, b) okraj lesa.

7. Dlouhá: les na strmém levém břehu Matše 500 m SSV obce, ± VSV exp.
8. Dlouhá: les na strmém levém břehu Matše 600 m VSV obce, ± SSV exp.
9. Dlouhá: les na strmém levém břehu Matše 600 m VIV obce, V exp.
10. Dlouhá: sruťový les na levém břehu Matše 1 km VIV obce, S exp.
11. Dlouhá: u potoka od Netřebic 1,1 km JV obce.
12. Výchěž: a) les na levém břehu Matše J ústí potoka od Netřebic, b) zpláněně u chaty.
13. Výchěž: a) les 1,4 km SV obce na levém břehu Matše, JV exp., b) na břehu Matše.
14. Výchěž: sruťový les na levém břehu Matše 1,1 km VSV obce, ZSZ Čajšova mlýna, SV exp.
15. Pofešín: les 600 m VSV samoty u Hainého ZSZ obce.
16. Výchěž: v údolí Němice 1,3 km směrem k ústí do Matše.
17. Pofešín: a) les 1,8 km S obce na levém břehu Matše v místě meandru, b) mezi meandrem Matše S obce a ústím údolí Němice.
18. Pofešín: a) les na levém břehu Matše 1,2 km JIZ Chlumnu, b) sruťový les S samoty U Němického.
19. Pofešín: les 1 km SV obce na levém břehu Matše u cesty.
20. Pofešín: les 800 m VSV obce na levém břehu Matše JZ silničního mostu, S exp.
21. Pofešín: a) les 800 m ZSZ obce, b) okraj lesa.
22. Pofešín: u cesty Z obce.
23. Pofešín: u samoty IV obce.
24. Pofešín: u samoty 650 m V obce na levém břehu Matše (nedaleko zřízení hradu Pofešín).
25. Pofešín: lesnaté svahy u zříceniny hradu Pofešín 800 m VIV obce.
26. Pofešín: les v postarším údolí potůčku od obce S samoty Podhradský.
27. Pofešín: les na levém břehu Matše 1 km JIV obce.
28. Pofešín: postaršími údolím od Zdánu nedaleko voku potůčku do Matše 1 km VSV obce.
29. Pofešín: a) les na levém břehu Matše 800 m V obce, b) zaplavované skály.
30. Pofešín: les na levém břehu Matše 700 m Z osady Přisečno.
31. Přisečno: les na levém břehu Matše 1 km JZ osady.
32. Zdář: levý břeh Matše u samoty U Tuhl VIV obce.
33. Zdář: levý břeh Matše na soutoku s Černou.
34. Kaplice: louka na levém břehu Matše 400 m J soutoku c Černou, SSV města.
35. Kaplice: levý břeh Matše 500 m J soutoku s Černou, SSV města.
36. Kaplice: borový lesík na levém břehu Matše SV elektrárny s města.
37. Střítež: Chuchelský les 800 m JZ Buchic.
38. Střítež: a) u samoty 800 m JZ osady, louka, b) okraj lesa u cesty.
39. Střítež: a) u polní cesty 400 m ZIZ osady, b) lesík 500 m JZ osady.
40. Střítež: mezi osadou Buchtice a samotou 300 m JIZ Buchtice, louky a pastviny.
41. Střítež: Nádrazí: rybníček 400 m ZIZ nádraží.
43. Kaplice Nádrazí: a) rybníček U nádraží J nádraží, statinná louka na Z břehu, b) u silnice na Kaplici.
44. Rozpoutl: a) statinné louky na S břehu Jamského rybníka, b) rybník Jamský, c) lesní louka 500 m JIV hráze Jamského rybníka.
45. Zdář: a) u hráze rybníka Felix 700 m ZSZ obce, b) stráž SV hráze rybníka Felix.
46. Zdář: u silnice do Kaplice 300 m JZ obce.
47. Kaplice: koupaliště (přehada) na Zdářském potoce pod porodnicí 1 km SZZ náměstí.
48. Kaplice: svah u cesty na levém břehu Matše 800 m S náměstí.
49. Kaplice: levý břeh Matše 900 m S náměstí, J elektrárny.
50. Kaplice: okraj lesíka na levém břehu Matše u elektrárny.
51. Střítež: les SZZ vrcholů Polušky (919 m n. m.) poblíž rozvalin samoty Waldbauer (u Koly 795).
52. Rojov: vrcholové sedlo Z vrcholů Polušky (919 m n. m.) 1 km Z osady, jedlina.
53. Rojov: u cesty v lese SZ osady.
54. Raveň: a) zelenice SZZ rybníku 500 m Z osady, b) vypuštěný rybníček 500 m Z osady, c) vrbky okraj lesa 150 m J rybníka, d) statinná louka na SV břehu rybníka.
56. Raveň: les 400 m JZ osady.
57. Raveň: vrbká louka u potůčku od Val. Chuchelce k dvoru Rožnov 800 m JIZ osady.

58. Kaplice: a) pastvina u S okraje dvora Rožnov SV města, b) u cesty 200 m V dvora Rožnov, c) úhor 300 m Z dvora Rožnov.
59. Kaplice: les na pravém břehu Roznovského potoka 300 m VIV dvora Rožnov.
60. Kaplice: les na levém břehu Roznovského potoka 800 m JIV dvora Rožnov.
61. Kaplice: travnatý pruh mezi silnicí a lesem na začátku řálového stezky 1,2 km SZ náměstí.
62. Kaplice: a) u silničního okružku Z města u hráze rybníka 1,1 km SV Stradova, b) rybník Z města.
63. Kaplice: u Roznovského potoka v S části města před vtokem do Matše.
64. Kaplice: zarostlý rybníček v parku na S okraj města.
65. Kaplice: cesta na levém břehu Matše 400 m S náměstí.
66. Kaplice: a) I exp. svah na levém břehu Matše 500 m S náměstí, b) sádky na levém břehu Matše 500 m S náměstí.
67. Nebřehov: u cesty k Zadní Kruhové.
68. Michalice: vrch 700 m SZZ obce, V strmý svah pod vrcholem (cca 820-830 m n. m.).
69. Michalice: JZ okraj lesa na Z úpatí Chudelovského vrchu 800 m S obce.
70. Michalice: Chudelovský vrch, sruťový les na V svahu pod vrcholovou hranou.
71. Zadní Kruhová: u cesty v osadě.
72. Vráčov: a) u cesty k Zadní Kruhové, b) v osadě.
73. Omlenice: u cesty V osady.
74. Omlenice: při potůčku od Stradova ve městě.
75. Omlenice: u silnice na Malonty.
76. Omlenice: a) u kostela v obci, b) hrbtlová zed.
77. Omlenice: u údolítku pod kostelem u cesty k Mostkám (300 m J kostela).
78. Stradov: statinná louka u rybníka SV Nového rybníka.
79. Stradov: V břeh Nového rybníka 700 m J kostela v obci.
80. Stradov: a) u rybníka 650 m SZZ osady, b) louky V rybníka.
81. Stradov: a) u rybníka 800 m S osady (Přivovarský rybník), b) u horního (nového rybníku) 800 m S osady.
82. Kaplice: a) u silnice k Mostkám 100 m SZ mostu přes Matši, b) podél Matše pod mostem u silnice do Mostek.
83. Kaplice: a) květonoský rybník 500 m JIZ obce, J břeh, b) statinná louka na JZ břehu.
84. Blanská: a) v obci, b) u rybníka v obci.
85. Blanská: I. ústí rybník 400 m VIV obce.
86. Mostky: J břeh rybníka Sak (Přivovarský rybník) 400 m V obce.
87. Mostky: u hráze 250 m SV obce.
88. Skoronice: úhor nad cestou do Blanská 700 m SSV obce.
89. Skoronice: rybník Sak (Přivovarský rybník).
90. Kaplice: S břeh rybníka Sak (Přivovarský rybník), u lesa.
91. Mostky: u silnice do Mostek.
92. Mostky: a) statinná louka na JZ břehu, b) v obci.
93. Mostky: a) u rybníka 400 m VIV obce, b) u rybníka 400 m VIV obce.
94. Mostky: J břeh rybníka Sak (Přivovarský rybník) 400 m V obce.
95. Mostky: u hráze 250 m SV obce.
96. Mostky: úhor nad cestou do Blanská 700 m SSV obce.
97. Mostky: rybník Sak (Přivovarský rybník).
98. Mostky: S břeh rybníka Sak (Přivovarský rybník), u lesa.
99. Mostky: u silnice do Mostek.
100. Dobechov: u IV cípu rybníka Sak (Přivovarský rybník), pastvina S osady.
101. Dobechov: v osadě.
102. Dobechov: u cesty do Jaroměře J osady.
103. Dobechov: les u cesty Z Dobechova S obce.
104. Jaroměř: křovinaté stráně u cesty 1 km S obce.
105. Jaroměř: u silnice do Malont V obce.
106. Jaroměř: louky u potoka JZ obce, 800 m Z okraje obce.
107. Jaroměř: lesík u silnice do Bělé 800 m J obce.
108. Malonty: lesíky na pravém břehu Kamenice 1 km I obce.
109. Malonty: haldový pahorek s lesíkem 1,2 km ZIZ kostela v obci.
110. Malonty: a) v obci, b) Z okraj obce.
111. Malonty: c) okraj lesíka k Jaroměř s silnice.
112. Malonty: a) v obci, b) Z okraj obce.

Seznam druhů a jejich lokality

- Adies alba* Mill. — 8, 14, 16, 18 b, 37, 52, 70.
Kaplice: les na levém břehu Malše Z Mostek i města (Sk).
Acer pseudoplatanus L. — 18 a, 68, 73 a.
Achillea ptarmica L. — 110 c.
Acinos arvensis (Lam.) Dandy — 25.
Vyskyt na mělké vápenité půdě je to tento druh typický, i když na naši lokalitě ovlivněný človkem.
Aconitum lycoctonum L. em. Koelle — 14.
Dosud nejjižnější lokalita v kaňonu Malše. Výborný indikační druh sutořových lesů ve svorovém území; je velice náročný na živiny v půdě, které v tomto území nikde jinde než na biotopech sutořových kuželů nelze najít.
Aconitum variegatum L. (morfotyp *A. gracile* Rchb.) — 27.
Acorus calamus L. — 3, 73 b, 92 b, 98.
Actaea spicata L. — 10, 14, 70.
Charakteristiku druhu uvádí SHK. Na Kaplicku roste jen roztroušeně a to jednak v kaňonu Malše, ve Slepých horách a též i ve zcela ojedinelých sutořových lesích ve svorovém území mezi Vltavou a Malší. Jinde v kaplických lesích chybí, protože na nevyživěném podkladu nemá vhodná stanoviště.
Aethusa cynapium L. subsp. *cynapium* — 84 a.
Agrimonia eupatoria L. subsp. *eupatoria* — 61.
První nález druhu na Kaplicku. Lokalita mohla vzniknout nejspíše teprve nedávno při stavbě silnice, která májí město Kaplice, a to zavlečením se štěrkem (často vápencový štěrk od Č. Krumlova).
Agrimonia procera Wallr. — 39 a, 58 a, 58 b, 92 a, 96, 99, 100, 103.
Tento druh má zejména v plášťových porostech na lokalitách poblíž rybníka Sak znatelnou vitalitu; ostaní lokality jsou synanthropní. Zdá se, že jeho fyto-cenologická vazba na plášťové porosty na silkátořovém podkladu při mírně sub-atlantických tendencích odpovídá jeho optimu ve střední Evropě.
Agrostis gigantea Roth — 66 b, 77, 96, 107.
Tento druh je velice expanzivní; ještě před 10 lety byl v ČSSR velmi vzácný; jeho výskyt byl koncentrován na některá sídliště a podél železnic. Dnes roste roztroušeně podél silničních komunikací, ale i podél polních cest, na rumiškách a i na ruderalizovaných okrajích lučních porostů.
Alchemilla gracilis Opiz — 1, 29 a, 30, 55 b, 88 b.
Alchemilla subcrenata Buser — 1, 43 a.
Alchemilla xanthochlora Rothm. — 55 b.
Allium vineale L. — 91.
Alnus incana (L.) Moench — 31, 49, 65, 96.
Druh je v území patrně původní, je však též často vysazován, takže dnes je velmi obřížně rozšířen, kde se jedná o původní typ stanoviště. Předpokládáme, že v inverzních polohách Malše a větších přítoků je vyskyt přirozený, i když i tam jistě převažovala olše lepkavá (*A. glutinosa*).
Alnus viridis (Chaix) DC. — 6 b, 14, 19, 21 a, 22, 24, 39 a, 41, 56, 59, 60, 71, 72 a, 73 a, 77, 110.

Antronea polifolia L. — Skronice: rašelinný bor 600 m SZ osady (A).

Z dřívější doby je znám z území nepublikovaný údaj jungauerův z nevěstinské rukopisné květeny Českokrumlovska, který však Opiz zachytil v dokumentaci k flóře Čech a to od Háje u Stráže (Opiz 1815: 232). Tento rašelinný druh byl v území zřejmě i dříve velmi vzácný a dnes roste jen na pozoruhodné lokalitě s rojovníkem.

Arabis glabra (L.) Bernh. — 84 a.

Armoracia rusticana G., M., et Sch. — 84 a.

Arnica montana L. — 36, 44 c, 51, 41, 56, 69, 70, 74, 89 a, 104, 110.

Arnica dioica (Walter) Fernald — 4, 8, 11, 16, 27, 47.

Asarum europaeum L. (s. s.) — 7, 26, 28, 29 a, 31, 68, 70, 105.

Výskyt druhu v území je vázán na půdy s dobrým rozkladem humusu. Je indikátorem živých lesních a křovinatých porostů, kdežto ve vysloveně acidofilních lesních porostech chybí.

Asplenium ruta — *muraria* L. susp. *ruta-muraria* — 25.

Arriplex acuminata W. et K. — 90 a.

Betonica officinalis L. — 1, 3, 7, 23, 43 a, 46, 48, 54, 58 a, 66 a, 87, 88 a, 88 b, 96.

Tento druh je vymapován Jarošovou (1971, mapp. 13). Vzhledem k tomu, že přibývalo lokality ze širokého okolí Kaplice, je zajímavé, že v oblasti granitů a granodioritů je výskyt vzácný nebo druh zcela chybí, zatímco na těžších půdách rui a svorů je častý. Jestliže jsme studovali pouze květeny v údolí Malše, nemohli jsme k těmto závěrům dojít, poněvadž při použití geologických map odkrytých jsme neměli potřebné podklady o kvartérních sedimentech v údolí řeky i jejích přítoků. Lokality na granodioritech překrytých kvartérními sedimenty je nutno hodnotit z hlediska techn. sedimentů, které byly spíše charakteru peltického a nikoli psammitického.

Bidens cernua L. — 80, 89 a, 95.

Borrago officinalis L. — 106.

Brachypodium pinnatum (L.) P. B. — 2, 24, 25, 27, 66 a, 85.

Výskyt druhu je soustředěn do krajiny podél Malše. Na náhorní plošině srovně území roste vzácněji.

Galamagrostis arundinacea (L.) Roth — 17 b, 27, 30, 31.

Galamagrostis canescens (Web.) Roth emend. Druce — 77, 108.

Galamagrostis villosa (Chaix) J. F. Gmel. — 10, 37, 51, 52, 55 c, 104.

Druh není významný jen pro inverzní polohy v údolí Malše, ale je dosti rozšířen v okolí Kaplice i na zamokřených místech smrkových monokultur na náhorní plošině.

Galycopocisus stipitatus (Jacq.) Rauscher — 44 c.

Galystegia sepium (L.) R. Br. (s. s.) — 1, 82, 84 a, 90 a, 112 a.

Callitriche cophocarpa Sendtner — 32.

Campanula glomerata L. — 85.

Dosud nejjižnější lokalita v Čechách, která svědčí společně s výskytem jiných méně náročných xerothermů v okolí Kaplice o zajímavé exklávě. Vlivy klimatické ani půdně-geologické asi nemohou ji zcela objasnit. Patrně se tu kromě již uvedených vlivů přítrodních poměrů přidružily i vlivy antropické; tj. vliv dlouhodobého osídlení krajiny v blízkém okolí Kaplice. Z období Velkomorav-

ského (9. stol.) je tu známa existence knížecího hradště Tato skutečnost snad měla závažný vliv na odlesnění krajin, poněvadž okolní území zůstala zalesněna až do středověké kolonizace vítkovské (rozmberské) a kolonizace vyšebrodského kláštera. S raným odlesněním okolí Kaplice může souviset i určitá lokální xerothermizace území.

Campanula persicifolia L. — 7, 31, 36, 79, 85, 110.

Campanula trachelium L. — 3, 27, 41, 79.

Candaminopsis arenosa [L.] Hayek — 5 a, 9.

Candaminopsis halleri [L.] Hayek — 6 a, 11, 17 a.

Carex buekii Wilm. — 6 a, 34, 90 b, Kaplice: u Malše na levém břehu JV města [Sk].

Další lokality této ostřice podél Malše při absenci jiných vysokých ostřic dokazují, že i pro tuto řeku je ostřice Buekova a její cenózy fytogeograficky velice zajímavá a charakteristická. Jinde na Kaplicku chybí.

Carex caryophylla Latourr. — 68.

Carex elongata L. — 73.

Dosud ojedinelé výskyt v území; hojněji je tento druh rozšířen v rybníkářských územích jižních Čech.

Carex flava L. [s. s.] — 55 b.

Carex pulicaris L. — 43 a, 55 b.

Roztroušený výskyt této ostřice na slatinných loučkách a lučních prameništích (viz též Rivola et Křižetová 1970) v širším okolí Kaplice ukazuje i na dnešní disperi uvedených biotopů v krajině, kde však navzdory melioračním zásahům se snad po určité dobu ještě udržel.

Carex rostrata Stokes ex With. — 34, 55 b.

Carex tumidicarpa Anderss. — 44 a.

Carex umbrosa Host — 88 b, 104.

Carex vesicaria L. — 34.

Carlina acaulis L. subsp. *acaulis* — 1, 39 b, 66 a, 69, 78, 100 a;

23, 107 — f. *elongata* Meusel et K. Werner.

Carlina acaulis subsp. *acaulis* se vyskytuje jen výjimečně v morfotypu s vytahlou lodyhou (f. *elongata*), je zajímavé, že mnohem častěji je tento morfo-
typ rozšířen v JZ Čechách, tedy blíže k hraniční areálu *C. simplex*, která roste nejblíže v okolí Řezna.

Centaurea pseudophrygia C. A. Mey. ex Rupr. — 48, Blansko: louka na S břehu Nového rybníka 600 m j. obce.

Ve studovaném území se vyskytuje vzácně, roztroušené lokality jsou též v prostoru Slepických hor.

Centaurea scabiosa L. subsp. *scabiosa* — 45 b, 66 a, 85, 111.

Druh je dosti rozšířen v okolí Kaplice (souvislost s nejstarším osídlením území podobně jako *Campanula glomerata*?), jinde vzácně. Izolovaný výskyt na maloniských hradcích je příznačný, neboť v jejich okolí chybí, kdežto pro hradcové území je typický.

Centaureum erythraea Rafin. subsp. *erythraea* (*C. umbellatum* Gilib.) — 97, Kaplice (leg. Kirchner 1838, PR), Dvořák et Slanec (1968: 136).

Centunculus minimus L. — 58 a.

První nález na Kaplicku. Není vyloučeno, že při intenzivním průzkumu bude nalezen tento druh i jinde, i když jistě zůstane druhem velmi vzácným.

Cerastium glomeratum Thuill. — 37.

Druh nebyl dosud v území pozorován, ale je pravděpodobné, že bude mnohem častěji nalezen ve větších lesních komplexech u lesních cest podobně jako na Poluše. Roste totiž v Blanském lese, v Doubinské skupině Šumavy apod.

Chaerophyllum aromaticum L. — 3, 22, 39 a, 41, 72 a.

Na Kaplicku doprovází jednatk synantropní společenstva podél komunikací, jednak nitrofilní pláštové společenstva. Překvapuje výskyt v podhorských polohách na málo výživných půdách; v obdobných krajinách, a to i v nižších polohách, bývá mnohem vzácnější nebo i chybí.

Chaerophyllum aureum L. — 53, 68, 72 a, 73 a, 71, 79, 81, 90 a, 106,

Michnice: jablonový sad na V úpatí Chudějovského vrchu [Sk].

Rojov: u cesty nad obcí 300 m SZ osady [Sk].

Na Kaplicku velmi hojně, zejména v západní části; směrem k východu ubývá hustota výskytu, až v předhoří Novohradských hor a v okolí Rychnova u Nových Hradů končí.

Chaerophyllum hirsutum L. [s. s.] — 16, 26, 28, 29, 49, 51, 60, 104.

Chenopodium rubrum L. [s. s.] — 81.

Chrysosplenium alternifolium L. — 4, 28, 104.

Cichorium intybus L. — 38 b, 39 b, 96, 101.

Na Kaplicku je výskyt již dosti vzácný.

Cicuta pterosa L. — 91 a.

Circaea intermedia Ehrh. — 8, 16.

Na Kaplicku roste roztroušeně na vlhkých nitrofilních místech v sutových lesích v katonu Malše (též Rivola 1971), ale i na lesních prameništích v území květnatých bučin Slepických hor (Rivola et Křižetová 1970, Jarošová 1971: mapp. 4), tedy vždy na vlhkých místech s dostatkem živin. Druh *C. luttetiana* an *C. alpina* jsme v území neviděli.

Crinum heterophyllum (L.) Hill — 36, 73 c.

V území severně Kaplice vzácně, jinak směrem k vyšším polohám (Šumava, Novohradské hory) častěji (viz Anonymus 1967: 34; Jarošová 1971: mapp. 73).

Crinum vulgare (Savil) Ten. supsp. *sybiaticum* (Tausch) Dostál — 25,

33, 50, 80.

Na pasekách v jižních Čechách roztroušeně — tak i na Kaplicku. Bývá však spíše přehlížen.

Clinopodium vulgare L. — 25, 39 a, 48, 67, 68, 70, 79, 81, 85, 105, 107, 109.

V širším okolí Kaplice roztroušený až dosti hojný, a to i ve skupině Polušky a v předhoří Novohradských hor v xerofilnějších travnatých i pláštových společenstvech.

Comarum palustre L. — 34, 43 a, 44 a, 47, 55 b, 57, 86, 94.

Těžké výskytu na Kaplicku je na slatinných loučkách náhorní plošiny. Na lukách podél Malše roste spíše v úsecích širšího údolí než údolí úzce zatrznuého. *Convolvulus major* L. — 3, 47.

- Corylus avellana* L. — 3, 27, 28, 39 b, 48, 68, 105.
- Crataegus curvisepala* Lindman — 39 a, 67, 78.
Na Kapličku roztroušené ve skupině Polušky.
- Crataegus macrocarpa* Hegetch w. — 72 a.
Tato lokalita je zatím nejdále vysunuta do vyšších poloh Kaplička.
- Crepis capillaris* (L.) Wallr. — 97, 99, Kaplice: levý břeh Malse JV města (Sk).
Kaplice: kopce Z spadlého mostu přes Malsi na kóťe 520 (Hilbertová).
- Crepis paludosa* (L.) Moench — 4.
- Cuscuta epithymum* (L.) L. subsp. *epithymum* — 54.
- Daphne mezereum* L. — 7, 13 a, 14, 15.
Na Kapličku jen v lesích s vyšší trojčí, a to zejména v kaňonu Malse (SHK, Rivoia 1971), vzácněji v území květnatých bučin ve Slepčích horách (Rivoia et Knižetová 1970).
- Digitalis grandiflora* Mill. — 7, 9, 27, 36.
Zatímco v sousedních územích se vyskytuje v pláštových a lemových společenstvech i mimo údolí řek, na Kapličku jen výjimečně najdeme lokality mimo stráž nad Malsi, a to zejména v odlesněných nížších částech Slepčích hor (Rivoia et Knižetová 1970, Jarošová 1971).
- Doronicum austriacum* Jacq. — 7, 18 a, 14.
Další roztroušené lokality v kaňonu Malse a Černé (Rivoia et Knižetová 1970) potvrzují charakteristiku rozšíření druhu, jenž chybí na Kapličku všude jinde, tedy i ve skupině Polušky i ve Slepčích horách.
- Drosera rotundifolia* L. — 44 a.
- Dryopteris carthusiana* (Vill.) H. P. Fuchs — 104.
- Dryopteris dilatata* (Hoffm.) A. Gray — 16, 28, 33, 51, 104.
- Echinochloa crus-galli* (L.) P. B. — 66 b.
Druh nový pro Kapličko, kam byl novodobě zavlečen.
- Eplodium adenocaulon* Hausskn. — 5 a, 32, 37, 49, 51, 55 a, 58 a, 64, 72 b, 80, 82, 92 b, 106, 112 a.
Druh nový pro Kapličko, kde však je dnes nejhornější vrbovkou, zejména na místech antropicky ovlivněných.
- Eplodium collinum* C. G. Gmel. — 5 a, 24.
- Eplodium hirsutum* L. — 92 a, 102.
- Eplodium obscurum* Schreb. — 5 a, 44 a.
- Eplodium parviflorum* Schreb. — 64.
- Epipactis helleborine* (L.) Cr. — 8, 85.
- Equisetum palustre* L. — 55 b, 86.
- Equisetum pratense* Ehrh. — 17 a, 27, 34.
Nový druh nejen pro Kapličko, ale i pro nejnižší část Čech, kde byl dosud zjištěn nejbliže na Blatci a ve fytogeografickém okrese Střední Povltaví (Vitavotýnsko, Tábořsko). Lokality jsou jako všechny jihočeské v údolí větších vodních toků a dvě z uvedených dokonce přímo v inundační zóně Malse.
- Eriophorum angustifolium* Honck. — 44 a.
- Erythronium durum* J. et C. Presl — 66 b, 76.

- Euphorbia cyparissias* L. — 25, 27, 48, 68, 69, 81, 85, 99, 109, 110, 111.
- Euphorbia dulcis* L. subsp. *dulcis* — 4, 7, 16, 29 a.
- Euphrasia nemorosa* (Pers.) Wallr. — 73 a.
- Euphrasia stricta* Wolf ex Lehmann. — 22, 45 b, 76; 21 b, 58 a — var. *parviflora* Roth.
- Festuca gigantea* (L.) Vill. — 13 a, 26, 29 a, 73 a, 110 a
Druh rozšířený na vhodných stanovištích po celém Kapličku.
- Festuca trachyphylla* (Hackel) Kraj. — 62 a, 69.
- Fragaria moschata* Duch. — 27.
- Galeopsis bifida* Boenn. — 64, 82, 87.
- Galeopsis ladanum* L. — 5 a.
- Galeopsis pubescens* Bess. — 58 a.
- Galeopsis speciosa* Mill. — 3, 6 a, 12 a, 16, 20, 26, 27, 32, 35, 49, 62 a.
Na Kapličku především v kaňonu Malse, méně ve Slepčích horách i jinde, a to hlavně na synantropních stanovištích.
- Galinsega parviflora* Cav. — 22.
- Galium rotundifolium* L. — 51.
První údař z Kaplička. V území velmi vzácný, a to v lesích Polušky. Překvapivá absence ve většině území Kaplička je nápadná a bude jí snad možno vysvětlit teprve v širším jihočeském kontextu.
- Galium sylvaticum* L. (s. s.) — 7, 13 a.
- Galium uliginosum* L. — 59.
- Galium verum* L. (s. s.) — 66 a, 86, 99.
- Gentiana germanica* L. — 2, 27, 44 c.
Druh vymapovali Kučera (1966) a Jarošová (1971). Srovnáním s podkladovými horninami ukazuje v podminkách Kaplička i širšího okolí, že dává přednost lehčím písčitém půdám granitů a granodioritů před půdami svrů a rul. Tím doplňujeme jinak spřávanou charakteristiku Kučerovu.
- Gentiana tinctoria* L. (s. s.) — 2, 10, 23, 27, 32, 36, 37, 41, 54, 74, 78, 81, 99, 51.
Gentiana pneumonanthe L. — 43 a, 44 a, 55 b, 55 d.
Dosud byly známy dvě lokality ze statinných luk (hlavně *Molinion*) náhorní plošiny mezi Malsi a Vitavou. U Ravné a Kapličkého nádraží je tento horec mnohem hojnější.
- Geranium dissectum* L. — 92 a.
Společně s údajem v SHK to jsou první nálezy tohoto dosti teplomilného druhu v území. Pravděpodobně se sem dostal jako plevel v okopaných nebo zelnářských zahrádkách s kulturou těchto plodin.
- Geranium pratense* L. — 43 b.
Nový druh pro Kapličko. Na loukách tu dosud neroste, ale pouze na synantropním stanovišti u silnice.
- Geranium robertianum* L. — 25, 68.
- Glyceria declinata* Bréb. — 49, 58 c, 94, 96, 108.
- Glyceria plicata* (Fries) Fries — 40, 100, 112 b.

- Gymnocarpium dryopteris* [L.] Newm. — 26, 51, 68.
Gymnocarpium robertianum (Hofm.) Newm. — 25, 50.
 Obě lokality jsou na starých zdech.
Hedera helix L. — 9, 13 a, 68.
Helianthemum ovatum (Viv.) Dunal (H. grandiflorum (Scop.) D.C. subsp. obscurum (Walp. ex B. & C.) Holub) — 25.
Hepatica nobilis Schreb. — 14.
Hieracium floribundum Wimm. et Grab. — 45 a, Biansko: svah S Nového rybníka J obce, JZ exp. (A).
 Na Kapličku dosud nebyl tento jestřábek uváděn, i když bylo možno jeho výskyt očekávat.
Hieracium laevigatum Willd. — 36.
Hieracium lactucella Wallr. (H. auricula auct.) — 44 a, 67.
Hieracium sabaudum L. — 2, 5 a, 22, 23, 24, 27, 36, 39 a, 45 b.
Hieracium umbellatum L. — 13 a, 43 a, 54, 55 b, 66 a, 77, 92 a.
 Na Kapličku je tento jestřábek značně rozšířen; většina lokalit je v oblasti Tui a svorní, neogenních sedimentů nebo kvartérních sedimentů podél Maíše nebo Černé, zatímco na pldách granodioritů a granitů se vyskytuje jen výjimečně.
Holcus mollis L. — 32, 51, 58 a, 87, 104.
Humulus lupulus L. — 82, 112 a.
Hypericum humifusum L. — 58 c.
Hypericum maculatum Cr. — 48, 51, 70, 73, 79, 103.
Hypericum perforatum L. — 78, 81, 96, 100, 105, 107.
 Drochov: Z osady, kamenná hrázka s lískou (Blažková); Nažďala: IV od obce na skalnaté pastvině na pravém břehu Maíše (Blažková).
Hypericum tetragyrum Fries — 80.
 Na Kapličku patří první konkrétní údaje. Není vyloučeno, že na vlhkých drti-
 bežích pastvinách v obcích, kde navíc docházelo k dalšímu obohacování živinami ze zemědělských odpadů, bude tato třezalka nalezena v pahorkatinných polo-
 hách i jinde, kde dosud unikla pozornosti.
Impatiens glandulifera Royl. — 50.
Impatiens noli-tangere L. — 49, 51, 104.
Isolopis setacea [L.] R. Br. — 86.
Jasione montana L. — 107, 111.
Joubarba sobolifera (Sims) Opiz — 84 b.
Juncus acutiflorus Ehrh. ex Hofm. — 54, 55 d.
 Jarošová [1971: mapp. 76] zachytila roztroušený výskyt této sliny na Kapličku; domnívá se, že by mohl souviset s rozšířením z Treboňské pánve. Tento subatlantický druh jsme však našli na dalších lokalitách, které budou spíše tvořit spojku mezi rozšířením v okolí Lipna, Vyššího Brodu a Dolního Dvo-
 řiště. Je pravděpodobné, že při dalším průzkumu bude sítna ostrokvěta nalezena ještě jinde, a to především v jižnější části Kapličky.
Juncus bulbosus L. — 38 a, 43 a, 89 a, 108.

Juncus compressus Jacq. — 95, 101.
 Dosud první údaje z blížšího okolí Kaplice.
Juncus conglomeratus L. — 55 b.

Juncus filiformis L. — 55 d.

Juncus tenuis Willd. — 49, 55 d, 80 (na cestě), 86, 108.

Juniperus communis L. subsp. *communis* — 41, 104.

Knautia dipscifolia Krenz. (K. sylvaica auct.) — 10, 30.

Koeleria pyramidalis (Lamk.) P. B. — 2.

Lamiastrum montanum (Pers.) Ehrenb. [Galeobdolon montanum (Pers.) Pers. ex Rchb.] — 4, 18 a, 20, 28, 30, 70.

Lanum maculatum [L.] L. — 20, 26, 36.

Lasium prutenicum L. — 15.

První výskyt na Kapličku, a to na bývalé lesní loučce, na níž však byly vysá-
 zeny smrký; zastíněním patrně lokalita brzy zanikne. Nejbližší známé lokality
 jsou na Vyšehradsku a Českokrumlovsku (Anonymus 1966).

Lathyrus sibiricus L. subsp. *sibiricus* — 74.

Leersia oryzoides [L.] Sw. — 55 a, 88 a, 89 b.

První nález na Kapličku; nejbližší se vyskytuje v obou jihočeských pánvích.
 Výskyt tohoto druhu na Kapličku patrně souvisí s někdejšími rybníkářstvem, kdy
 byly využívány i malé nádrže jako pládkové rybníčky. Dnes mají pro rybníční
 hospodářství na Kapličku význam jen větší chovné rybníky. Podle našich zkuš-
 ností se nejvíce vyskytuje *Leersia oryzoides* v sadkách a v podobných nákosinách
 pládkových rybníků, což je zde případ všech tří rybníků. Rybníček Z Ravné
 má již několik let protřeznou hráz, přesto však se tam tento druh hojně vyskytuje
 v porostech obnaženého rybníčního dna, kde nyní převládá *Spartagnum ra-*
mosum a *Epiobium adenocaulon*.

Lembotropis nigricans [L.] Griseb. — 2, 5 a, 9.

Kromě výskytu na skalních výchozech na chráněných nezalesněných místech
 podél Maíše (biotopy prakticky člověkem neovlivněné) se na Kapličku vyskytuje
 ojedinele i v pláštových a jemných společenstvech vzniklých až po odlesnění
 člověkem, kde má tudíž síce přirozený, ale přesto zřejmě sekundární charakter
 výskytu (viz Jarošová 1971: mapp. 19, Kučera 1966: mapp. 47).

Leonurus cardiaca L. [s. l.] — 1, 106.

Lilium bulbiferum L. subsp. *bulbiferum* — 67.

Dosud byla známa tato lilie z několika lokalit v okolí Benešova n. Černou
 [Zpr. čs. bot. Společ., Praha, 1: 121, 1966; Rivolet et Knižetová 1970; Jaro-
 šová 1971], z Českokrumlovska a Vyšehradsku, kde roste podobně jako na
 námi nalezené lokalitě na dhoroch nebo i v porostech v bezprostřední blízkosti
 poli. Agrotechnickými zásahy je však tento druh značně decimován, i když je
 větší postříškou používaných selektivních herbicidů naopak odolný.

Lonicera nigra L. — 8, 14, 16, 18 a.

Lonicera periclymenum L. — 12 b.

Tento zimolez byl zřejmě vysazen nedaleko trampské chaty, kde se udržel.
 Keř je kvetoucí, v okolí se dosud nešíří.

Lotus uliginosus Schkuhr — 86, 106, 108.

Lunaria rediviva L. — 14.

V kaňonu Malše vymapoval rozšíření této měsíčnice Rivoľa (1971: 37, fig. 7); naše lokalita u Výchně je nejjihnější. Kromě kaňonu Malše je znám vyskyt ještě ve Slepických horách. Všude je indikátorem sutového lesa.

Lycopodium annotinum L. — 68.

Na Kapličku byla dosud známa plavuní pučivá ve Slepických horách, nyní jsme ji našli i ve smrkové monokultuře ve vřchovině Polušky.

Lysimachia nemorum L. — 16, 51.

Na Kapličku roztroušeně ve Slepických horách; první nálezy z kaňonu Malše a ve vřchovině Polušky.

Lysimachia thursiflora L. — 44 a, 94.

Dosud uvádějí tento druh Rivoľa et Knižetová (1970) z východního okraje Slepických hor, toto jsou první nálezy v bližším okolí Kaplice.

Luphrum salicaria L. — 32, 54, 100.

Malus sylvestris Mill. (s. s.) — 50.

Malva alcea L. — 46, 61, 85, 92 a

V okolí Kaplice překvapivě častý výskyt, celková charakteristika rozšíření v práci SHK se však nemění.

Matricaria chamomilla L. — 83.

Melampyrum nemorosum L. — 2, 7.

Melandrium rubrum (Weigel) Garcke — 8, 13 b, 28, 29, 49.

Na Kapličku roste jednak v údolí Malše jednak ve Slepických horách (viz Jarošová 1971: mapp. 80).

Melica nutans L. — 9, 11, 28, 31, 68.

Mentha x genilis L. — 62 a.

Mentha longifolia (L.) Huds. emend. Harley (s. s.) — 80, 112 a.

Dosavadní údaje *M. longifolia* na Kapličku se mohly týkat jak tohoto druhu, tak i na Kapličku hojnějšího druhu *M. x villosa*, jenž byl patrně více pěstován v selských zahrádkách.

Mentha x verticillata L. — 5 b, 42, 83, 102.

Druh nový pro území, jestliže však jej již neuvádějí Rivoľa et Knižetová (1970) jako *M. aquatica*, jehož existenci na Kapličku považujeme za nutnou ověřit.

Mentha x villosa Huds. — 1, 22, 23, 24, 41, 49, 80, 92 a.

Menthanthes trifoliata L. — 44 a, 55 b.

Mercurialis perennis L. — 8, 18 a, 28, 53, 68, 70.

Mapu tohoto lesního a pláštového druhu vyžadujícího stanoviště na půdách úživnějších uvádí Jarošová (1971: mapp. 7). Nově jsme zjistili roztroušený výskyt i ve vřchovině Polušky (podobně jako u *Melica nutans*).

Moneses uniflora (L.) A. Gray — 25, Blansko: levý břeh Černé SV obce. (A)

První nálezy druhu na Kapličku.

Montia fontana ssp. *amportitana* Sennen — 86.

Mycosotis laxa Lehmann, subsp. *caespitosa* (K. F. Schulz) Hyl. ex Nordh. — 87.

První konkrétní údaj na Kapličku (dosud existovaly jen obecné údaje).

Mycosotis laxiflora R. Ch. B. — 5 b, 31, 49.

Mycosotis nemorosa Bess. — 38 a, 79, 87, 104.

Mycosotis sylvatica Ehrh. ex Hoffm. — 7.

Mycosotis aquaticum (L.) Moench — 37, 92 b.

První údaje na Kapličku.

Myriophyllum alterniflorum D. C. — 32.

Oenothera biennis L. — 32, 62 a, Kaplice: u silnice 1,5 km SZ města (Hilberová).

Orobanchis vicifolia Scop. — Kaplice: stráž u silnice u JV cípu lesa ZIZ porodice (Hilberová).

Oreopteris limbosperma (All.) Holub — 37, 51, 53.

Lokality na Polušce jsou prvními nalezišti tohoto horského druhu, který však roste i na přírodních biotopech zejména u cesty smrkovými monokulturami a v pahorkatině na Kapličku.

Origanum vulgare L. subsp. *vulgare* — 68, Kaplice: [Kirchner 1939 PR ex Dvořák E. et Slanec M. (1968: 137)], Kaplice: Loužek, asi 100 m Z zřícenin v prohlubni IZ exp., 600 m n. m. (Slanec 1965, GB).

Izolovaná lokalita SSV Rožmitálu na Šumavě je spojkou mezi častějším a hojnějším výskytem při Vltavě (např. Mojně u Rožmberka, Horní Jilovice, Čeřín, Jistebník a Zatoň) a při Malši.

Papaver dubium L. — 83, Mostky: u silnice Kaplice—Malouty Z osady, Kaplice: pšenčné pole 1,2 km J kostela ve městě; Kaplice: u cesty z parku Společné s údaem v práci SHK první nálezy na Kapličku.

Paris quadrifolia L. — 8, 17 a, 104.

Parnassia palustris L. — 55 b, 55 d, 88 b, 91 b.

Pastinaca sativa L. — subsp. *sativa* — 54, 76.

Obě lokality jsou opět podél železnice Č. Budějovice—H. Dvořiště, takže v území je příkladem vltavské úlmové migrace (viz SHK). Jiný pastinák jsme na Kapličku neviděli.

Pedicularis sylvatica L. — 91 b.

Pepis portula L. — 6 a, 96, 105.

Petasites albus (L.) Gaertner — 8, 14, 28, 110, Kaplice: u lesní cesty Z silnice Kaplice—D. Dvořiště 1,5 km JZ města (A).

V kaňonu Malše (a Černé u lese Hradiště) se vyskytuje dosti často (viz Rivoľa et Knižetová 1970, Rivoľa 1971, Jarošová 1971), jinak na Kapličku vzácně.

Peucedanum palustre (L.) Moench — 91 a.

První nález na Kapličku; neblíže uvádí tento druh Rivoľa (1971) nedaleko Velešína.

Phegopteris connectilis (Michx.) Watt. — 10, 14, 29 a.

Phytolacca nigrum F. W. Schmidt — 13 b.

Phytolacca spicata L. subsp. *spicata* — 29 a.

Pimpinella major (L.) Huds. — 27, 39, 47, 48, 51, 70, 81, 105.

Plantago media L. (s. s.) — 111.

Plantago uliginosa F. W. Schmidt (*P. pauciflora*) — 58 c.

Plantanthera bifolia (L.) Rich. — 104.

- Poa palustris* L. — 43 a, 44 a, 49, 62 b, 88 a, 94, 106.
Polygonatum multiflorum (L.) All. — 104.
Polygonum amphibium L. — 42.
Polygonum bistorta L. — 6 a, 31, 48.
Polygonum minus Huds. — 58 c, 93.
Polygonum mite Schrank — Hradiště: Hodonický vrch, úzlabí u lesní cesty, 660 m n. m. SZ exp. (leg. F. Pišta).
První nález na Kapličku. Při revizi herbákového materiálu jsme vlastně náhodou objevili další subatlantický druh v území. Charakter stanoviště (obnažená půda na lesní světelné, nejčastěji lesní cestě) se shoduje se stanovištními poměry na lokalitách, které známe odjinud.
Polypodium vulgare L. (s. s.) — 7, 27, 29 a, 68, 70.
Potamogeton alpinus Balb. — 89 a.
První nález na Kapličku.
Potamogeton bertholdii Fieber — 88 a, 89 a, Výheň: rybník Hřeben [JV stejnojmenného dvora (Sk)].
První nález na Kapličku.
Potamogeton crispus L. — 32, 35, 44 b, 64, Pořešín: v Malši (Hilbertová).
První konkrétní údaje z Kapličky, zřejmě podmíněné tím, že se botanici často vyhýbají vodním ekotopům.
Potamogeton natans L. — 42, 87.
Potamogeton trichoides Cham. et Schlechtendal — 87, 98.
První nález na Kapličku.
Prenanthes purpurea L. — 5, 7, 14, 16.
Na Kapličku má dvě těžší výskytu. A to lesy kaňonu Malše a Černé a lesy Slepích hor (Rivola et Křižetová 1970, Jarošová 1971: mapp. 11).
Pteridium aquilinum (L.) Kuhn — 12 a, 24, 31, 38 b, 39 b.
Pulmonaria obscura Dum. — 14.
Pulmonaria officinalis L. (P. maculosa Hayne) — 4.
Pyrus achras Gaertner — 79.
První nález na Kapličku.
Quercus petraea (Matt.) Liebl. — 68.
Podle charakteru stanoviště i prvotních druhů se patrně jedná o přirozený výskyt dubu zimního.
Quercus robur L. — 14, 36, 79, 81, 99.
Ranunculus bulbosus L. — 2.
Ranunculus nemorosus D.C. — 2, 15, 31, 41, 54, 56, 104, 110.
Ranunculus sceleratus L. — 95.
Dosud nebyl ze studovaného území na Kapličku uváděn.
Rapistrum rugosum (L.) All. subsp. *orientale* (L.) Arc. — 80.
Nový druh pro Kapličku, zřejmě nově zavezený.
Reynoutria japonica Houtt. — 112 a.
Reynoutria sachalinensis (Schmidt Petrop.) Nakai — 12 b.

Rhamnus catharticus L. — 74, 96, 105.

Rhinanthus serotinus (Schönh.) Obořny — 67, 69, 71, 72 a, 107.

V území hojně na lukách, jak o tom svědčí mapy (Kučera 1966: mapp. 56, Jarošová 1971: mapp. 82). Také ve vrchovinách pohůří Sumavy a v jižní části Českomoravské vrchoviny hojně. Vždy autunnální morfotyp.

Roegneria canina (L.) Nevski — 17 a, 27, 49.
Rosa canina L. — 41, 79.

Rosa pendulina L. — 8, 30, 47, 109.

Rosa subcanina (Christi) D.T. et S. — 78.

Rosa vosaqiaca Desp. — 78, 92 a.

Rubus nessesensis W. Hall [= *R. suberectus* G. Anders. ex Sm.] — 29 a, 79, 88 a.
Rumex aquaticus L. — 32, 35, 44 b, 45 a, 47, 49, 86, 108.

V okolí Kapličky nejen v údolí Malše, ale i podél levobřežních (Žďárský potok) i pravobřežních (např. Kamenice) přítoků.

Rumex maritimus L. — 92 b, 95.

První údaje z Kapličky, SHK jej uvádějí od Rychnova nad Malší.

Rumex tenuifolius (Wallr.) A. Löve — Malony: návrší 1 km JZ obce, hadec (Sk).

Sagittaria sagittifolia L. — 87, 98.

Salix cinerea L. — 44 a, 93.

Salix purpurea L. subsp. *purpurea* — 81.

Salix triandra L. subsp. *triandra* — 18 a, 36, 63, 85.

Scorzonera humilis L. — 36, 37, 51, 77.

Sedum maximum (L.) Hoffm. — 67, 77, 100.

Selinum carvifolia (L.) L. — 1, 6 a, 23, 32, 38 a, 44 a, 54, 56, 78, 81, 103, 104, 105.
Z dalšího rozhojnění lokalit na Kapličku a tím doplněním mapy (Jarošová 1971: mapp. 20) vyplývá, že druh je hojný v území rui a svorů, roste i na hornin s výjimkou zmíněných kvartérních náplavů podél Malše a granodioritových tůčnic sedimentů (u Besednic, Kehlanského potoka a Pusých Skalín) je výskyt výjimečný.

Senecio aquaticus Hill — 32, 54, 86, 105.
Na Kapličku často na lukách (viz Jarošová 1971: mapp. 21).

Senecio jacobaea L. — 62 a, 66 a, 75, 105.

Senecio nemorensis L. (s. s.) — 7.

Senecio rivularis (W. et K.) D.C. — 19, 44 a, 55 b, 57, 87, 104.

Senecio sylvaticus L. — 37

Senecio viscosus L. — 66 b.

Setaria glauca (L.) P. B. — 83.

Silene nutans L. — 2, 9, 25, 85.

Solanum dulcamara L. — 31, 43 a, 89 a, 104.

- Solanella montana* Willd. (s. s.) — 4, 8, 11, 16, 17b, 28, 30, 31, 53, 104.
Spartanium erectum L. subsp. *erectum* — 55a, 62b, 93, Kaplice: v tůni v parku S města [Hilberová].
Spiradela polytriza (L.) Schleiden — 93, 95.
Stachys sylvatica L. — 27, 31, 35, 49, 87.
Stellaria holostea L. — 6a, 11, 17a, 20, 28, 30, 31.
 Naše lokality pouze dokreslují společně s mapou [Jarošová 1971: mapp. 32] rozšíření tohoto druhu na nejzápadnějším výběžku české arély v údolí Malse a Černé na Kaplicku.
Stellaria nemorum L. subsp. *memorum* — 28, 31.
Succisa pratensis Moench — 27, 34, 38, 48, 55b, 77, 88b, 103, 104.
Symphitum tuberosum L. — 4, 18b.
Thalictrum aquilegifolium L. — 13b, 17b, 30.
Tilia cordata Mill. — 7, 9, 17a, 29, 36.
Trifolium aureum Pollich — 2, 69, 74, 107, 111.
Trifolium medium L. subsp. *medium* — 25, 27, 48, 68, 73, 74, 77, 79, 81, 99, 104, 105, 107, 109, 111.
Trifolium resupinatum L. — 81.
 Nový druh pro území; zřejmě zplanel z kultury (pěstován jako plemená mezi Stradovem a Kaplicí).
Trifolium spadicum L. — 43a, 44a, 55b, 86, 91b, 108.
 Vyskytuje se především na slatinných loukách na náhorní plošině, vzácněji v území kaňonu Malše, kde má nepoměrně méně vhodných ekotopů.
Typha latifolia L. 43a, 55b, 73c, 74, 88a, 93, 98.
 Orobnec širokolistý je na Kaplicku rozšířen na všech vhodných biotopech.
 Orobnec úzkolistý (*T. angustifolia* L.) uvádějí z území např. Rivolet a Knížetová (1970); je v území nepoměrně vzácnější.
Urtica urens L. — 76.
Urticularia vulgaris agg. — 89a.
Vaccinium vitis-idaea L. — 104, 108, 110, 111.
Valeriana sambucifolia Milkán f. s. l. [incl. *V. procurrens* Wallr.] — 4, 11, 16, 30.
Verbascum lychnitis L. — 66a, 85.
 Pozornuhodně nahloučení lokalit v bližším okolí Kaplice, na něž upozornili již SHK, je dočvrtně mapou [Jarošová 1971: mapp. 65]. Podobně jako u druhu *Campanula glomerata* je i zde možná souvislost s časnějším odlesněním krajiny v prostoru Kaplice—Litčov.
Verbascum nigrum L. — 1, 25, 26, 106.
Veronica anagallis-aquatica L. subsp. *anagallis-aquatica* — 80, 92b, 95, 106.
Veronica scutellata L. — 55b.
Viburnum opulus L. — 11.
Vicia dasycarpa Ten. — 107.

Viola collina Bess. — 25.

Viola palustris L. — 51, 57, 104.

Viscaria vulgaris Bernh. — 9, 25, 66a, 111.

Zusammenfassung

Dieser Beitrag enthält floristisch interessante Pflanzenangaben aus der Umgebung von Kaplice, die während der botanischen Exkursionen mit Studenten im Herbst 1973 und 1974 versammelt wurden. Er knüpft an die Arbeit Skalický, Houfek et Kníževá 1973 und Jarošová 1973 (heute Albrechtová-Jarošová) 1971. Die phytogeographische Charakteristik des Gebietes ist deshalb hier nicht angegeben, nur die Ergänzungs- oder Verbesserungsbemerkungen sind zur einzelnen Arten beigefügt.

In der Umgebung von Kaplice am rechten Malschauer ist eine slawische fürstliche Burgstätte vom 9. Jahrhundert bekannt. Höhere Menge von Xerothermophyten zweiten Ranges in dieser Insel bei Blansko unweit Kaplice könnte durch frühere Erntewaldung in diesem Landschaftsteil erklärt werden, es sind z. B. folgende Pflanzenarten: *Campanula glomerata*, *Centaurea scabiosa*, *Orobancha alba*, *Verbascum lychnitis*. Einige, etwa 150 Jahre alte Pflanzenangaben wurden durch neue Angaben bestätigt: *Andromeda polifolia*, *Centaurea erythraea* subsp. *erythraea*, *Origanum vulgare* subsp. *vulgare*.

Neue Arten für die Umgebung von Kaplice: *Centunculus minimus*, *Cerastium glomeratum*, *Galium rotundifolium*, *Geranium dissectum*, *Hieracium floribundum*, *Hypericum tetrapetrum*, *Juncus compressus*, *Laserpitium pratense*, *Leersia oryzoides*, *Lysimachia thyrsiflora*, *Mentha x verticillata*, *Moneses uniflora*, *Myosotis laxa* subsp. *caespitosa*, *Myriophorum aquaticum*, *Oreopteris limbosperma*, *Papaver dubium*, *Peucedanum palustre*, *Potamogeton alpinus*, *Potamogeton borcholdi*, *Potamogeton crispus*, *Potamogeton trichoides*, *Pyrus achras*, *Ranunculus sceleratus*, *Rumex maritimus*, *Rumex tenuifolius*.

Neue Arten den neueren synanthropen Verbreitung: *Agrimonia eupatoria* subsp. *eupatoria*, *Echinochloa crus-galli*, *Eupatorium adenocaulon*, *Geranium pratense*, *Rapistrum rugosum* subsp. *orientale*, *Trifolium resupinatum*.

Neue Arten für den ganzen südlichsten Teil Böhmens: *Equisetum pratense*, *Polygonum mite*.

Literatura

- ANONXNUMS [1966—1968]: Floristický materiál ke květeně jižní části Čech. I—III. — *Sborn. jihoces. Muz. Čes. Budějovice, přír. Vědy*, 6: 37—72, 1966; 7: 21—51, 1967 et 8: 65—93, 1968.
 DVORÁK F. et SLÁNEC M. (1968): Rozšíření některých rostlinných druhů v jihovýchodním území. — *Spisy Přír. Úřad. Brno, Ser. I, no. 33*: 125—141.
 EHRENDORFER F. (red.) (1973): Liste der Gelasspflanzen Mitteleuropas. Ed. 2. — Stuttgart.
 HOUFEK J. (1957): Průvodní zpráva k rekonstrukčnímu geobotanickému mapování v území na listu speciální mapy C. Budějovice (4453). — 57 p. [ms.].
 JAROŠOVÁ A. (1971): Studie o floristicko-fytogeografických poměrech Kohnoutské vrchoviny a přílehlých území. — 175 p., 88 + 8 map. [dipl. práce, ms.].
 KUČERA S. (1966): Fytopcenologický a fytogeografický rozbor vegetace Novohradských hor. — 275 p., 60 + 6 map. [dipl. práce, ms.].
 KUČERA S. (1969): Poznámky k vegetaci hadcového tělesa u obce Malouty na Kaplicku. — *Sborn. jihoces. Muz. Čes. Budějovice, přír. Vědy*, 9: 12—14.
 OPÍZ P. M. (1815): Botanische Topographie Böhmens. I. — ms.
 RIVOLA M. (1971): Studie o vegetačních poměrech zátopové oblasti Řimov. — *Sborn. jihoces. Muz. Čes. Budějovice, přír. Vědy*, 11: 29—49.

RIVOLA M. et KNÍŽETOVÁ L. (1970): Poznámky ke květeně Slepičích hor. — *Sborn. jihočes. Mus. Čes. Budějovice, přír. vědy*, 10: 16—30.
 SKALICKÝ V., HOUBEK J. et KNÍŽETOVÁ L. (1973): Floristicko-fytogeografický příspěvek ke květeně údolí Maíše a území v nejbližším sousedství. — (Ms., 95 p. *Sborn. jihočes. Mus. Čes. Budějovice, přír. vědy*, 1973, Suppl. 2 in press.) - SHK.

Došlo: 18. 3. 1977.

Adresy autorů: Alena Albrechtová,

Pohorská 399,

382 41 Kaplice — ČSSR

RNDr. Vladimír Skalický, CSc.,

Kozácká 4,

101 00 Praha 10 — ČSSR

© Jihočeské muzeum, České Budějovice — ČSSR.

RECENZE

K. Kusdas & E. R. Reichl (edit.): **Die Schmetterlinge Oberösterreichs**
 I. — 226 str., II. — 262 str. Vyd. Landesmuseum Linz, 1973, 1974.

Entomologická pracovní skupina při Zemském muzeu v Linzi pod vedením prof. dr. E. R. Reichla a + K. Kusdase začala redigovat a vydávat proctomus motýli fauny Horního Rakouska. Dílo připravuje kolektiv 9 autorů a zatím vyšly dva svazky věnované denním motýlům (Rhopalocera) a některým skupinám Heterocer. V nejbližší době bude vydán díl III. zahrnující čeledi Noctuidae. Pečlivé zpracování má formu tradičního proctomu s bionomickými poznámkami a bodovým vymezením areálu každého druhu na území Horního Rakouska a v bezprostřední blízkosti hranic (většinou části jižních Čech.) V publikaci je také zahrnuta úplná bibliografie k faunistickému a zoogeografickému poznání Lepidoptera H. Rakouska s přihlédnutím k sousedním zemím. Cenná je i souhrnná část o přírodních poměrech zkoumaného území a biogeografické mapové podklady včetně mezinárodní mapovací sítě na průsvětné příloze, U. T. M. Vydávané dílo k faunistice a biogeografii hornorakouských motýlů má značný význam také pro studium areálu Lepidoptera jižních Čech.

Karel Spitzer

Acta sci. nat. Mus. Bohem. merid. České Budějovice, 17: 66, 1977.

Sborník jihočeského muzea v Českých Budějovicích Přírodní vědy

<i>Acta sci. nat. Mus. Bohem. merid. České Budějovice</i>	17	67—88	1977
---	----	-------	------

Tahové poměry československých populací *Turdus pilaris* Linnaeus, 1758

Zugverhältnisse der tschechoslowakischen Populationen
 von *Turdus pilaris* Linnaeus, 1758

Petr BÜRGER

Jihočeské muzeum, České Budějovice

Tahové poměry československých populací kvičál se dosud žádný z našich autorů nepokusil zpracovat. Bylo to dáno především tím, že až do poloviny šedesátých let bylo kroužkovacích výsledků jen poskrovnu a ani do dnešní doby není výsledků takové množství, abychom mohli spolehlivě vyřešit všechny otázky, které nám kroužkovací výsledky umožňují řešit.

Poněkud lépe jsme obeznámeni s migrací některých jiných příslušníků rodu *Turdus* žijících na našem území, a to především s tahem kosa černého (*Turdus merula*) a drozda zpěvného (*Turdus philomelos*). Tah obou těchto druhů z ČSSR zpracoval Formánek (1958) a nejnovější výsledky o tahu a věkové struktuře našich populací drozda zpěvného publikoval Píkula (1972).

Pokud se týče zahraničních autorů, zabývalo se jich tahem kvičál několik. Tah fennoskandinávských kvičál zpracoval ve své práci Schaanin (1948); Taurinsh (1967), Jögi (1967), Gromadzki (1964), Lúbček (1970), Hess (1938), Zink (1969) se pak zabývali tahem kvičál z různých oblastí evropské části hnízdního areálu. Ashmole (1962) ve své srovnávací studii zpracovala tah všech evropských druhů rodu *Turdus*. Tato autorka ve své práci použila i československých kroužkovacích výsledků, ovšem pouze do roku 1948, kdy však z území ČSSR existovala pouze dvě zahraniční zpětná hlášení *Turdus pilaris*.

Cílem práce je objasnění základních tahových charakteristik československých populací *Turdus pilaris* a jejich porovnáním doplnit celkový obraz migračních poměrů středoevropských populací.

Poděkování

Tato práce je částí diplomové práce obhájené na přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze v roce 1974. Za odborné vedení práce, zapůjčení mnohé literatury a cenné rady a připomínky děkuji doc. Dr. W. Černému, Dr. J. Formánkovi, CSc., Ing. O. Kadlecovi a Z. Klízkovi děkuji za zpřístupnění archívních materiálů kroužkovací stanice Národního muzea a Československé ornitologické společnosti. Současně děkuji všem kroužkovatelům a členům Československé ornitologické společnosti, kteří svou obětavou činností vlastně umožnili vznik této práce.

Materiál a metodika

Tahové poměry československých populací *Turdus pilaris* byly zpracovány na základě kroužkovacích výsledků, jichž bylo dosaženo kroužkováním kvičál členy